

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Обліково-економічний факультет
(повна назва факультету)

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(повна назва кафедри)

Допустити до захисту
Завідувач кафедри _____
(підпис)
д.е.н., проф. Лоханова Н.О.
(прізвище та ініціали)
“ ____ ” _____ 20 ____ року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності
(назва магістерської програми)
на тему:
«Облік та аудит витрат операційної діяльності: сучасний стан та
перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «ВП «Біолонг»)»

Виконавець:
студент ОЕФ факультету 61 групи
Синицький Сергій Сергійович
(прізвище та ініціали) /підпис/
Науковий керівник
к.е.н, ст.викладач _____
(науковий ступінь, вчене звання)
Самострол Світлана Вячеславівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий консультант
д.е.н., професор _____
(науковий ступінь, вчене звання)
Лоханова Наталія Олексіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА - 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	6
1.1. Економічна сутність витрат, їх визнання та класифікація.....	6
1.2. Теоретико-методичні аспекти обліку витрат.....	13
1.3. Порівняльна характеристика вимог МСФЗ та П(С)БО щодо обліку витрат підприємств.....	21
РОЗДІЛ 2 ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ВП «Біолонг».....	28
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства та його облікової політики.....	28
2.2. Особливості обліку виробничих витрат підприємства та напрями його удосконалення.....	34
2.3. Особливості обліку витрат поточного періоду підприємства та напрями його удосконалення.....	41
РОЗДІЛ 3 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ТА ДІЮЧА ПРАКТИКА АУДИТУ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА.....	47
3.1. Аудит витрат: теоретичні аспекти та діюча практика.....	47
3.2. Оцінка системи внутрішнього контролю підприємства та напрями її удосконалення.....	55
3.3. Аналітичне забезпечення системи управління витратами	59
3.4. Кореляційно-регресійний аналіз прибутку від основної операційної діяльності підприємства.....	65

ВИСНОВКИ.....	69
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	75
ДОДАТКИ.....	82

ВСТУП

Актуальність теми. Основним завданням діяльності любого підприємства є одержання прибутку, яке залежить від обсягу товарообігу та оптимізацією витрат. Обмеження виробничих ресурсів потребує постійного співставлення витрат і отриманих результатів. Витрати дозволяють визначити ефективність та якість роботи трудового колективу. Оптимізація витрат забезпечує дотримання режиму економії, зростання продуктивності праці, скорочення непродуктивних витрат, що дозволяє підвищити рентабельність виробництва.

Сьогодні ефективність механізму господарювання підприємства визначається ступенем керованості витратами, а вимоги управління визначаються методикою обліку та внутрішнього контролю витрат виробничої діяльності за собівартістю продукції виробничих підрозділів та витратами діяльності вцілому. Достовірно оцінити результати діяльності підприємства можливо лише за даними бухгалтерського обліку. Саме від повноти і достовірності отриманої керівництвом бухгалтерської інформації залежить вірність прийняття управлінських рішень. Виявлення внутрішньогосподарських резервів можливо на базі використання контролю і аналізу достовірного інформаційного забезпечення, яке дозволяє ліценити можливості зниження витрат, їх більш ефективне використання. Таким чином, теоретичні та методологічні аспекти обліку, аналізу та аудиту витрат є важливими для розгляду.

Огляд і аналіз літературних джерел свідчать, що в ринковій економіці надається велика увага питанням обліку, аналізу й аудиту витрат підприємства, а сучасна теорія витрат сформувалася під впливом розробок учених-економістів різних шкіл та течій.

Дослідженням оцінки та визнання витрат у бухгалтерському обліку займались багато вчених-економістів, таких як Ф.Бутинець, С.Голов, В.Костюченко, Ю.Кузьмінський, В.Пархоменко, В.Сопко, В.Швець та інші. Кожен із них зробив свій вагомий внесок у дослідження обліку витрат.

Проте дослідження діючої методики обліку, контролю та аналізу витрат на підприємствах свідчать, що вона не повною мірою відповідає сучасним умовам господарювання і за певними напрямками потребує удосконалення на основі міжнародного досвіду. Це обумовлюється постійними змінами законодавства, неузгодженістю міжнародних і національних стандартів обліку, достовірністю інформації у звітності підприємства.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних засад та діючої практики обліку та аудиту витрат операційної діяльності та розробка рекомендацій і пропозицій щодо вдосконалення їх організації на виробничому підприємстві з метою покращення інформаційної бази системи управління витратами.

Така цільова спрямованість зумовила постановку і розв'язання наступних завдань:

- розкрити сутність витрат діяльності, як економічної та обліково - аналітичної категорії в сучасних умовах господарювання;
- дослідити організаційні засади обліку витрат, як складової єдиного процесу обліку підприємства;
- дослідити особливості методів обліку витрат;
- визначити особливості методики аудиту витрат;
- критично оцінити діючі системи обліку та внутрішнього контролю базового підприємства з метою розробки пропозицій щодо можливостей їх удосконалення;

- за допомогою методів економіко-математичного моделювання проаналізувати можливості зниження витрат виробництва.

Предмет та об'єкт дослідження. Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних і прикладних питань, пов'язаних з обліком та аудитом витрат операційної діяльності підприємства. Об'єктом дослідження є господарські операції щодо обліку та контролю витрат на ТОВ «ВП «Біолонг». Компанія визнана в сфері виробництва дезінфікуючих миючих засобів «Біолонг» широкого спектру вживання, які використовують для медицини, салонів краси, підприємств ресторанного бізнесу, суспільних закладів, бізнес-центрів. Продукція підприємства (Біолонг-biolong) налічує значний асортимент різних видів засобів для обробки та дезінфекції всіх видів поверхонь.

Облік підприємства автоматизований на базі використання спеціалізованої бухгалтерської програми «Бухгалтерія 1С: версія 8.3». Ведення обліку здійснює бухгалтер.

Методи дослідження. Під час написання випускної роботи використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи, а саме: групування і порівняння, спостереження; абстрактно-логічний, конкретизування; аналіз і синтез, аналогій та моделювання, економіко-математичне моделювання. Ряд методів та прийомів використовувувались наступним чином: історичний метод – при дослідженні поняття «витрати» у системі обліку; діалектичний метод – при вивченні теоретичних засад обліку витрат операційної діяльності; загальнонаукові методи аналізу і синтезу, індукції та дедукції – при розкритті концептуальних підходів до з'ясування економічної сутності категорії витрати; методи та специфічні способи і прийоми фінансового і економічного аналізу з метою проведення економічних розрахунків, порівняльного аналізу, експертного оцінювання тощо. Для обробки, аналізу і реєстрації інформації в роботі використовувалися засоби Microsoft Excel і Microsoft Word.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження кваліфікаційної роботи є наукові публікації та монографічні видання

вітчизняних і закордонних учених; нормативно-законодавчі акти України; Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, МСФО; матеріали наукових публікацій; матеріали періодичних видань з обліку та аудиту; первинні документи, облікові реєстри та звітність підприємства ТОВ «ВП «Біолонг».

Елементи наукової новизни. пов'язані з розробкою пропозицій щодо поглиблення методологічних підходів розробки елементів облікової політики підприємства в частині обліку витрат операційної діяльності, що на наш погляд дозволяє формувати більш достовірну інформаційну базу для потреб управління діяльністю підприємства.

ВИСНОВКИ

Облік витрат підприємства постійно розвивається й поліпшується у зв'язку із удосконаленням автоматизованої форми обліку на базі комп'ютерної техніки і комунікаційного середовища, методології й організації бухгалтерського обліку як основного інформаційного джерела про витрати підприємства.

Питанням обліку витрат підприємства приділяють достатньо уваги як вітчизняні, так і зарубіжні вчені-обліковці, а також практики. Проте ці питання настільки широкі і важливі, що були й залишаються актуальними для багатьох наукових пошуків.

До загальних проблем вітчизняного обліку можна віднести такі: теоретичні, методологічні, технологічні, організаційні, кадрові, фінансові, масштабні, рівневі тощо.

Сьогодні значна увага надається питанням гармонізації обліку. Між системами звітування за ПСБО та МСФЗ є багато спільного, це зумовлено тим, що в основі національних стандартів Україна використала міжнародні стандарти. Важливою умовою при удосконаленні діючих національних стандартів є конкретизація певних понять та термінів, зближення діючих стандартів обліку витрат з податковим законодавством, розробка єдиного підходу до оцінки, обліку, визнання та відображення витрат суб'єктів господарювання.

В МСФЗ в останні періоди були внесені численні зміни, але зміни в ПСБО вносяться повільно.

Для повноти відображення у звітності витрат підприємства необхідно переглянути структуру звітності, яку необхідно складати та надавати за міжнародними стандартами, а також внести зміни до діючої форми звітності «Звіт про фінансові результати», так як її сучасна форма більш орієнтована на задоволення інформаційних потреб статистичних органів.

Застосування МСФЗ як для складання фінансової звітності є запорукою прозорості інформації, що забезпечується шляхом дотримання правил складання звітності та численними поясненнями до неї.

В якості базового підприємства на якому проводилося дослідження було оббрано ТОВ «ВП «Біолонг займає лідируюче місце в сфері виробництва дезінфікуючих миючих засобів «Біолонг».

Відповідно до статуту основними видами діяльності також відносяться, вироблення та реалізація побутової хімії, проведення поточної та заключної дезінфекції, виготовлення та реалізація парфюмерно-косметичної продукції.

Підприємство відноситься до малих, є платником податку на прибуток і платником ПДВ. Чисельність працівників підприємства складає 11 осіб: директор, бухгалтер, менеджер з постачання, технолог з виробництва, оператор технологічних установок, апаратник очищення рідини, комірник, прибиральник службових приміщень, робітник з комплексного обслуговування і ремонту будинків.

Бухгалтерський облік підприємства веде бухгалтер, який наділений повноваженнями організації та ведення бухгалтерського обліку і контролю за раціональним використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів підприємства, дотримання порядку збереження його власності

Бухгалтерський облік підприємства автоматизований. Облік підприємства автоматизовано на базі застосування спеціалізованої бухгалтерської програми: «1С:Бухгалтерія», версія 8.3. Згідно до наказу підприємства про облікову політику встановлено наступні підходи формування витрат. Для обліку ведення витрат використовуються рахунки тільки 9 класу. Методом вибуття запасів визначено ФІФО. Методи калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в наказі не наведено, але є додаток, який визначає склад собівартості продукції підприємства. В обліковій політиці встановлені терміни проведення річних інвентаризацій та склад інвентаризаційної комісії. При нарахуванні амортизації об'єктів основних засобів та інших необоротних матеріальних активів застосовують прямолінійний метод. Нархування амортизації

малоцінних необоротних матеріальних активів проводиться в першому місяці використання таких об'єктів у розмірі 100 %.

Для цілей підвищення ефективності облікової роботи вважаємо доцільним рекомендувати підприємству:

- підвищити рівень документування операцій з формування витрат щодо своєчасності виписки і роздрукування первинної документації з програми і забезпечити її візування відповідальними особами;

- скласти, затвердити та довести до відома працівників графік документообігу;

- у наказі про облікову політику доцільно додатково вказати перелік і склад змінних та постійних загальновиробничих витрат, базу їх розподілу, та порядок формування виробничої собівартості продукції з давальницької сировини;

- розробити Положення про службові відрядження і визначити конкретний розмір добових для відряджань працівників;

- забезпечити своєчасне оновлення бухгалтерської програми.

При проведенні аудиту витрат підприємства необхідно враховувати загальні методологічні підходи, що визначаються рядом МСА, загальні положення облікової політики підприємства; особливості організації систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю; фактори оцінки аудиторського ризику, які впливають на його збільшення та наявність викривлень в обліку; джерела та процедури отримання аудиторських доказів під час проведення аудиторської перевірки; порядок проведення аудиту і його відповідність вимогам якості; принципи формування аудиторського звіту за результатами аудиторської перевірки, який представляється керівництву, управлінському персоналу підприємства та іншим користувачам звітності.

Документами, що підтверджують використання сировини є такі первинні документи: акт приймання-передачі сировини в переробку; звіт переробника про використання сировини; акт приймання-передачі виконаних робіт; акт приймання-передачі готової продукції з переробки.

Процедури попередження та виявлення помилок у документах та звітності здійснює бухгалтер. Періодичний контроль фінансового результату за підсумками звітних періодів (місяць, квартал, рік) покладено на бухгалтера.

Інвентаризація на підприємстві проводиться відповідно до встановлених законодавчо вимог. Порушень, які обумовлюють встановлення винуватців у відповідному періоді не відбувалось.

Практично всі структурні підрозділи наділені зобов'язаннями здійснювати поточний внутрішній контроль відповідно до тих функціональних обов'язків, які їм властиві. Відповідальним за організацію системи внутрішнього контролю є керівник підприємства, фінансовий контроль - бухгалтер, технологічний контроль – технолог. Поточний контроль діяльності та її відповідності проводиться робітниками підприємства у відповідності до означених їх посадових обов'язків. У залежності від функціональних обов'язків та займаємих посад робітники виконують і відповідні контрольні функції. Управлінському персоналу та власникам слід звернути увагу на поняття управлінського аудиту, який є різновидом внутрішнього аудиту і здійснюється з метою розроблення рекомендацій щодо економії та ефективного використання ресурсів для досягнення кінцевого результату господарської діяльності підприємства, вдосконалення діючої системи обліку і контролю за процесами виробництва.

На бухгалтера покладено поточний контроль своєчасності відображення на рахунках бухгалтерського обліку та у звітності всіх господарських операцій підприємства. Він контролює та вимагає від усіх підрозділів та працівників дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів.

Бухгалтер, здійснює свої повноваження на основі встановлених нормативних правил обліку відповідно до наказу про облікову політику.

В цілях удосконалення ведення внутрішнього контролю на підприємстві слід прийняти наступні заходи:

- уточнити і доопрацювати функціональні обов'язки і посадові інструкції управлінського персоналу. В результаті чого працівники зможуть виконувати

свої функції не лише з позиції механічного виконання, але і з позиції здійснення поточного контролю;

- застосовувати заходи щодо зниження ризику системи внутрішнього контролю з врахуванням особливостей автоматизації облікового процесу з метою запобігання помилкам і порушенням під час створення, введення і отримання даних в електронному середовищі;

- своєчасно вносити зміни до програмного забезпечення щодо врахування змін діючого законодавства, нормативних вимог;

- здійснювати періодичну перевірку правильності вводу інформації в програму та формування записів за окремими операціями;

- використовувати при контролі різні методи і види контролю, що дозволило б якнайповніше розкрити вміст чинників відхилень і створити умови, необхідні для ухвалення правильних рішень, що стосуються обліку операцій з основними засобами;

- з метою запобігання можливим помилкам забезпечити можливість отримання додаткових консультацій, наприклад з боку практикуючих незалежних аудиторів.

На кінець 2017 року підприємство ТОВ «ВП «Біолонг» має доволі високий рівень фінансової стійкості. Розрахунок показників платоспроможності свідчить, що підприємство має високий рівень платоспроможності, але існує і негативна тенденція до погіршення фінансового стану.

Аналіз зміни операційних витрат на 1 гривню реалізованої продукції показав, що у 2017 році порівняно з 2016 роком витрати на одну гривню реалізованої продукції зросли на 6,15 коп.

Аналіз структури витрат звичайної діяльності показав, що за аналізований період витрати від звичайної діяльності збільшились на 1684 тис. грн. Таке збільшення обумовлено негативною дією таких чинників, як: збільшення собівартості реалізованої продукції на 1520 тис. грн. і її питома вага в загальній

сумі витрат звичайної діяльності зросла на 7,57%; збільшення інших операційних витрат на 164 тис. грн., але їх питома вага зменшилась на 7,57%.

За результатами аналізу встановлено зменшення прибутковості підприємства, яке викликано насамперед збільшенням собівартості реалізованої продукції. Підприємству рекомендується дотримуватися тенденції щодо зниження витрат по усім видам його діяльності.

В роботі проведено кореляційно-регресійний аналіз за допомогою табличного процесора Excel. Результати кореляційно-регресійного аналізу дозволили намітити основні шляхи поліпшення ефективності діяльності підприємства, а саме необхідно прагнути, щоб постійно проводився моніторинг витрат від основної операційної діяльності підприємства та розроблялись і проводились заходи щодо їх оптимізації, відстежувати ситуацію щодо недопущення перевищення залученого капіталу над власним капіталом, тобто забезпечити підприємство достатньою кількістю власних оборотних коштів, що підвищить фінансову стійкість та мобільність підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко Т.Ю. Облік і контроль загальновиробничих витрат (на прикладі гірничо-збагачувальних підприємств): автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 / Т.Ю. Бондаренко. – К., 2009. – 19 с.
2. Борковська В.В. Облік витрат виробництва м'ясопереробних підприємств: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 / В.В. Борковська. – К., 2011. – 22 с.
3. Бондар М.І., Бабіч В.В. Амортизація основних засобів: облік та оподаткування // Вісник ЖДТУ Серія: Економічні науки. – 2011. - № 1 (55), С.31-34
4. Бутинець Ф.Ф., Виговська Н.Г., Малюга Н.М., Петренко Н.І. Контроль і ревізія: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. / За редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-є вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 544 с.
5. Бутинець Ф.Ф. Аудит : підручник [для студ. ВНЗ]. – Вид. 3-тє, [перероб. та доп.] /Ф.Ф. Бутинець. – Житомир : ПП Рута, 2006. – 512 с.
6. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник [для студ. ВНЗ] / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Вид. 7-ме, [перероб. та доп.]. – Житомир : ПП Рута, 2006. – 832 с.
7. Борисов А.Б. Большой экономический словарь / А.Б. Борисов- М.: Книжный мир, 1999. - 894 с.
8. Воронная Н. Склад витрат, що включаються до собівартості // Податки та бухгалтерський облік. 2016. - № 32.
9. Гладчук Г.Г. Облік та аналіз витрат виробництва (на прикладі цегельних заводів Чернівецької області): автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 / Г.Г. Гладчук. – К.,2009. – 21 с.
10. Грачова Р.Є. Енциклопедія бухгалтерського обліку. – К. : Галицькі контракти, 2004.– 832 с

11. Гордополов В.Ю. Облік і контроль витрат операційної діяльності підприємств торгівлі: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 / В.Ю. Гордополов. – К., 2009. – 20 с.
12. Голов С.Ф., В.М. Костюченко, І.Ю. Кравченко, Г.А. Ямборко /Фінансовий облік: [підручник] – К.: Лібра, 2005. – 976 с.
13. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : практичний посібник / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К. :Лібра, 2004. – 880 с.
14. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV- Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
15. Гордієнко Н.І. Аудит, методика і організація: навчальний посібник / Гордієнко Н.І., Харламова О.В., Карпенко М.Ю. - Харків: ХНАМГ, 2007. - 293 с. (452 с.) Укр. мова. - ((для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 2.).
16. Державний класифікатор продукції та послуг ДК 016:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту від 11.10.2010 р. № 457. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
17. Дідоренко Т.В. Сутність витрат як об'єкта бухгалтерського обліку / Дідоренко Т.В. – збірник наукових праць/ Молодий вчений №1 (6), січень, 2015 р
18. Дерій ВА. Термін “витрати” і його трактування для потреб обліку та контролю / В.А. Дерій //Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 154-160.
19. Должанський А.М. Вдосконалення діючої системи витрат на промислових підприємствах /А.М. Должанський, О.Г. Фіновський // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.10. – С. 203-208.
20. Іванченко П. М. Облік витрат за місцями виникнення та за центрами відповідальності як основа побудови управлінського обліку витрат / П. М. Іванченко // Галицький економічний вісник. - 2009. - № 2. - С. 139-143.

21. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30 лис. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

22. Жминько С.И. Внутренний аудит / Жминько С.И., Швырёва О.И., Сафонова М.Ф. - Ростов н/Д: Феникс, 2008. - 316, [2] с.

23. Закон України. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р., № 996-XIV (із змінами і доповненнями) // Верховна Рада України.[Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.rada.gov.ua>

24. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Партин Г.О Облік і аудит: термінологічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Г.О. Партин, Л.М. Пилипенко. – 2-ге вид., доопр. та доп. – Львів: Видавництво Львівської політехніки; ПП. НВФ «Біарп», 2012. – 632 с.

25. Кім Г., Сопко В.В., Кім С.Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: Навчальний посібник: Навчальне видання. - К.: ЦНЛ, 2009. - 440 с.

26. Колісник Г.М. Економічна сутність і витрат виробництва і методологія їх дослідження / Г.М. Колісник // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : наук. зб. / за ред.І.Г. Ткачук. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського НУ ім. Василя Стефаника, 2010. –Вип. 6. – Т. 1. – 290 с. – С. 42-49.

27. Колісник Г.М. Економічна сутність і класифікація витрат у зв'язку з узагальненням на рахунках бухгалтерського обліку / Г.М. Колісник // Науковий вісник ужгородського національного університету : Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізацій них процесів у світовій економіці. – Сер.: Економічна. – Ужгород, 2010. – 234 с.

28. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту : навч. посібн. / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – Вид. 2-ге. – К. : Вид-во "Каравела", 2005. – 560 с.

29. Кононенко О., Маханько О. Аналіз фінансової звітності. - Харків: Фактор, 2008 - 208 с.41.

30. Кузнецов В., Михайленко О. Великий словник бухгалтера / В. Кузнецов, О. Михайленко. - [2-ге вид., перероб. і доп.]. - Х.: Фактор, 2005. - 532 с.

31. Киреева Н.В. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: Учебное пособие / Н.В. Киреева - М. Издательский дом "Социальные отношения", 2007. - 512 с.

32. Ластовецький В. О. Виробничо-комерційний облік і внутрішньогосподарська (управлінська) звітність за центрами витрат і відповідальності / В. О. Ластовецький. – Чернівці : Місто, 2003. - 156 с.

33. Лепетан І., Майданюк О. Проблеми обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.rusnauka.com/35_OINBG_2010/Economics/75446.doc.htm.

34. Нападовська Л.В. Внутрішньогосподарський контроль в ринковій економіці: монографія / Л.В. Нападовська – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. – 224 с.

35. Міжнародні стандарти фінансової звітності від 12.03.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_010.

36. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: Видання 2014 року в двох частинах/ Пер. з англ. мови О.В. Селезньов, О.Л. Ольховікова, – К.: ТОВ "ІАМЦ АУ "СТАТУС", 2014. – 1172 с.

37. Методи калькулювання затрат // Баланс. - 2012. - № 1 (830). - С. 21-30

38. Мних Є.В. Економічний аналіз : навч. посібн. / Є.В. Мних, І.Д. Ференц. – Львів :Вид-во "Армія України", 2000. – 144 с.

39. Международный стандарт бухгалтерского учета 2 «Запасы» [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_021

40. Миерманова С. Т. Традиционные методы учета затрат в системе управленческого учета / С. Т. Миерманова // Проблемы современной экономики : Евразийский междунар. науч.-аналит. журн. – 2013. – № 2 (46). – С. 132–135.

41. Мишин Ю. А. Управленческий учет : управление затратами и результатами производственной деятельности : монография / Ю. А. Мишин. – М. : Дело и Сервис, 2002. – 176 с.

42. Надворняк Я.М. Порівняльний аналіз методів нарахування амортизації як джерела відтворення основних засобів / Я.М. Надворняк // Економіка АПК. – 2008. – № 11. – С. 84-89.

43. Нусінов В.Я. Аналіз та контроль рівня витрат та видатків на промислових підприємствах /Я. Нусінов, Є.В. Міщук // Вісник МНТУ. – 2012. – № 3 (7). – С. 186-194.

44. Огійчук М. Ф. Аудит: організація і методика: Навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і допов./ М.Ф.Огійчук, І.Т. Новіков, І.І. Рагуліна. – К.: Алерта, 2012. – 664с.

45. Пересунько З. Методи калькулювання виробничих затрат: зарубіжний та вітчизняний досвід [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/34_NIEK_2010/Economics/74551.doc.htm.

46. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: затв. М-вом фінансів України 30 лист. 1999 р.// Законодавство України – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

47. Приходько Т.В. Класифікація ознак та порівняння змісту затрат, витрат та видатків виробництва / Т.В. Приходько // Європейський вектор економічного розвитку. – 2011. – № 1 (10). – С. 176-182

48. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Мінфіну від 31.12.99 р. № 318. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.minfin.gov.ua/ document/](http://www.minfin.gov.ua/document/)

50. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.99 р. № 163. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.minfin.gov.ua/document/

51. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290- [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.minfin.gov.ua/document/

52. Пугачёв В.В. Внутренний аудит и контроль. Организация внутреннего аудита в условиях экономического кризиса: учебник / В.В. Пугачёв - М.: Дело и Сервис, 2010. - 224 с.

53. Собченко А. Удосконалення систем і методів обліку витрат та калькулювання собівартості продукції // Економіка і фінанси. – 2012. – № 130. – С. 228.

54. Столяр Л.Г. Сутність «витрат» та особливості трактування [Електронний ресурс] /Л.Г. Столяр // Економічні науки. – Серія “Облік і фінанси”. – Випуск 8 (29). – 2011. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/PORTAL/Soc_Gum/En_oif/2011_8_4/27.pdf.

55. Скрипник М. І. Організація обліку витрат у розрізі центрів витрат та центрів / М. І. Скрипник //Облік і фінанси АПК. - 2011. - № 1. - С. 46-49.

56. Суть внутрішнього аудиту та його організація на підприємстві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=28156>.

57. Самбурська, Н. І. Витрати на ремонт і поліпшення основних засобів підприємств: аспекти обліку та оподаткування / Н. І. Самбурська // Наук. вісн. Нац. ун-ту ДПС України (економіка, право). – 2011. – № 3(54). – С. 124–130.

58. Соколов Б.Н. Внутренний аудит и контроль: организация, методика, практика / Б.Н. Соколов - М.: Издательский Дом «Бухгалтерский учет», 2010. - 272 с.

59. Сухарський В.С. Економічний словник-довідник / В.С. Сухарський. – Т.: Богдан, 2002.– 720 с.

60. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник. 6-те вид. - К: КНЕУ, 2005. - 556 с.
61. Усач Б.Ф. Організація і методика аудиту: Підручник/ Б.Ф. Усач, З.О. Душко, М.М. Колос. – К.: Знання, 2006. – 295 с.
62. Фаріон І. Д. Управлінський облік : підруч. / І. Д. Фаріон, Т. М. Писаренко. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 792 с
63. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV- Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
64. Шелковникова О.В. Аудит витрат підприємства як складова внутрішньофірмових стандартів // Наукові праці КНТУ. Економічні науки, 2010, вип. 17.
65. Шершун І. Загальновиробничі витрати: порядок обліку і розподілу / І. Шершун // Все про бухгалтерський облік. – 2011. – № 20 (955). – с. 48-53.
66. Чернишова Н. Зведений облік витрат на виробництво// Податки та бухгалтерський облік. - 2016. - № 32. - С. 21-30
67. Чумаченко М. Дискусійні проблеми обліку витрат і калькулювання собівартості продукції / М. Чумаченко, І. Білоусова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. – № 10. – С. 3–7.

